

gjøres om for den anførte Sum, men det maa ogsaa tages i Betragtning, at en ikke ringe Sum er anvendt paa Tilveiebringelsen af en Dampmaskine og til Omformning af en af Statens Bygninger, der, naar den skal vedblive at være Værksted, dog i saa Henseende har en Værbi, der kommer til Nytte for Fremtiden. — Jeg maa forøvrigt paa Forhaand gjøre Thinget en Undskyldning, naar nogle af de Tanker, jeg kommer til at fremsøre, allerede have faaet Ord i Andres Mund — det er næsten uundgaaeligt, naar en saadan Forhandling trækker ud paa Slutningen af den 3die Dag, ikke at berøre Noget, som allerede tidligere har været anført — men jeg har dog anseet det for rigtig, at en Skattehder, og det ikke af de mindste, ligeoverfor Finantsloven og den Betydning, den har for Skattehderne i det Hele, ikke tilbageholder sin Mening om den foreliggende Sag. — Det ligger i Sagens Natur, at den Skikkelse, hvori Forslaget til Finantsloven kommer til Repræsentationen, efterhaanden som det constitutionelle Liv bliver ældre og mere hjemligt i Folket, mere og mere faaer en Form, der svarer til de Forbringinger, som billigtviis kunne stilles. Dette, troer jeg ogsaa, maa erkjendes at være Tilfældet her. De Anker, som kunne gjøres og ere gjorte mod Formen, forekomme mig ikke at være af den Betydning, at det er værdt længere at dvæle derved. Det er ganske vist, at der i visse Henseender kunde ønskes tydeligere Oplysninger og en noget klarere orienterende Oversigt, men jeg troer dog, at alle de Medlemmer, som virkelig have villet gjøre sig nøiagtig bekendte med Loven og de givne Anmærkninger, ville have været istand til selv at danne sig en tydelig Forestilling om Finantsforholdene og Finantsstillingen i det Hele taget, idet en sliq Oversigt omtrent kan udarbejdes af Enhver, der virkelig vil tage fat derpaa. — Hvad Sagen i dens Almindelighed angaaer, da have vi hørt meget forskjellige Meninger fremsatte om vor finantsielle Tilstand i det Hele. Nogle have betragtet den som meget mørk, Andre som mindre mørk, og disse Anskuelser ere, efter den Talendes Individualitet, komne frem paa forskjellig Maade. Jeg kan for min Part ikke nægte, at det foreliggende Udlaft til en Finantslov, naar jeg

betragter det som enkeltstaaende, som Noget, der kun skal gjælde for det løbende Aar, ikke fylder mig med den Frygt, som fra enkelte Sider er gjort gjældende; men jeg kan paa den anden Side ikke tilbageholde, at, naar vi skulle betragte det Forhold, som her er givet og foreligger, som noget Blivende, som noget Vedvarende, maa jeg betragte det med overordentlig stor Vængstelighed. Tilstanden er da saaledes, at den opfordrer til en alvorlig Prøvelse af, om der ikke kan tilveiebringes en anden Ordning, som ikke medfører, at vi vedblivende fortære vor Statsformue for at afbrage paa vor Gjæld. Dette er Noget, der kan lade sig gjøre i knebne Dieblis, under trange Forhold, og som da ogsaa kan forsvares, men det er ikke tilstedeligt i længere Tid i en velordnet Statshusholdning. Spørgsmaalet er: Hvorledes hjælpe vi os ud af Forlegenheden, for at faae Balance mellem Indtægten og Udgiften. Der har været Tale om Besparelser i forskjellige Retninger, men jeg tilstaaer ærligt, at Meget deraf for mig kun har en Værbi som Vink, som Anthyndinger, medens det som reel Fordeel i en nær Fremtid ikke har nogen overordentlig stor Betydning. Ganske vist trænge vi til en Omformning af mange af vore Forhold; Embedsforholdet kan, maa og bør vist saaledes i mange Henseender omordnes paa en mere gennemgribende Maade, end den nuværende Regjering har været istand til at udføre det i en saa kort Tid; men hvad der er gjort i den mellemliggende meget korte Tid, er, troer jeg, under de Forhold, hvorunder vi have befundet os, anerkjendelsesværdigt, og kan ikke betegnes som noget aldeles Intetbetydende. Jeg troer ikke, at det vilde have været muligt i den mellemliggende Tid at tilveiebringe saadanne gennemgribende Forandringer, der virkelig kunne medføre en overordentlig Besparelse. Vi maae imidlertid ikke skule for os selv, at vi, naar vi arbeide hen til at fremtvinge saadanne Forandringer, vel derved kunne opnaae, at Udgifterne paa Statskassens Conte blive mindre, men det Arbeide, som nu præstieres, skal, forsaavidt det ikke aldeles kan falde bort, dog udføres, og det skal ogsaa betales. Meget af Arbeidet kan ganske vist udføres paa en billigere Maade, men det kan ikke udføres al-